

22 juli 2018, Rotterdam

Geachte heer Bos, beste Anne,

Ik schrijf je in antwoord op je brief van 5 juni met betrekking tot de validatiebijeenkomst van het nieuwe opleidingsprofiel KVDO op 7 maart 2018 jongsleden. In je brief reageer je op het verslag van de validatiebijeenkomst en op de gang van zaken op die dag. Daarnaast breng je in de brief het standpunt van VONCK inzake de gradering nogmaals in als onderwerp voor vervolgoverleg.

Aangaande het verslag van de validatiebijeenkomst merk je op dat er in het verslag geen melding wordt gemaakt van de aanwezigen noch van de organisaties die zij vertegenwoordigen. VONCK wil graag als zodanig vermeld worden, vertegenwoordigd door Anne Bos, Yvonne Leebink, Yvonne Leenen en Elmar Caspers. Vervolgens stel je dat Yvonne Leenen heeft aangegeven dat het vastleggen van de gradering conform de andere lerarenopleidingen voor VONKC een voorwaarde is voor de instemming op de validering van de opleidingsprofielen. Je concludeert dat het verslag op dit punt onjuist is en revisie behoeft. VONCK vraagt daarom op bovenstaande twee punten correctie van het verslag. Daarnaast kom je tot een algemene conclusie aangaande de procedure en stel je vervolgoverleg op twee aspecten voor, te weten de valideringsprocedure en de graderingskwestie

Dit resulteert in vijf punten waarop VONCK in meer of mindere mate dwingend actie van het KVDO vraagt te weten:

1. Rectificatie voor de omissie mbt het niet vermelden van de aanwezigen en de organisaties die zij vertegenwoordigen.
2. Tenietdoening van de conclusie dat er instemming is verleend door VONCK aan de validatie van de opleidingsprofielen;
3. Mbt de procedure stel je dat er een diffuus, dan wel onzorgvuldige procedure is gehanteerd omdat aan het door VONCK naar voren gebrachte BaMa-probleem (ofwel de graderingskwestie) onvoldoende aandacht is besteed en er te snel sprake was van een ‘brede’ instemming op de voorgestelde opleidingsprofielen.
4. Overleg over de procedure in de toekomst. Inzet van VONCK is om bij een opnieuw uit te schrijven valideringsbijeenkomst de procedure vooraf zorgvuldiger en transparanter te beschrijven en te laten accorderen door de betrokkenen.
5. Overleg over de graderingskwestie.

Ik zal hieronder nader op de vijf punten ingaan.

Met betrekking tot het eerste punt - vermelding van de aanwezigen - erkent het KVDO dat het zorgvuldiger zou zijn geweest als in het verslag de namen van de aanwezigen en de organisaties die zij vertegenwoordigen zouden zijn opgenomen. Het KVDO stelt voor de lijst als addendum toe te voegen aan het verslag en deze met een korte toelichting aan alle aanwezigen/ belanghebbenden toe te zenden. ●₁

Aangaande punt twee - instemming door VONCK - is het KVDO in tegenstelling tot VONCK van mening dat het opgestelde verslag in alle aspecten een waarheidsgetrouwe weerslag is van de valideringsbijeenkomst op 7 Maart 2018. Specifiek in relatie tot je stelling dat het verslag geen melding maakt van de opmerking van Yvonne Leenen dat gradering conform de andere lerarenopleidingen voor VONKC als voorwaarde voor de instemming op de validering van de beroepsprofielen gold, wil ik je graag verwijzen naar pagina 4 van het

verslag onder de kop 'conclusies en validatie' regel 5 t/m 7 waar het volgende staat geschreven:

"Yvonne Leenen geeft aan dat het vastleggen van de gradering conform de andere lerarenopleidingen voor haar een voorwaarde is en dat zij anders niet kan instemmen." Revisie van het verslag is in de ogen van het KVDO daarom op dit punt niet van toepassing. Op het in je brief gebruikte begrip 'instemming' kom ik in bij de beantwoording van punt 4 terug. ●₂

Met betrekking tot punt drie- de gevolgde procedure - is het KVDO, anders dan de leden van VONCK, van mening dat sprake is geweest van een zorgvuldige procedure conform het daarvoor opgestelde kader¹. Dit moge blijken uit de volgende ondernomen acties.
- Allereerst zijn er door het LKCA als kennisspecialist van de brede sector kunst- en cultuureducatie, in samenspraak met de beroepsgroep in 2016 nieuwe beroepsprofielen opgesteld². ●₃

●₁ *Helaas heb ik onomstotelijk in documenten aangetoond dat zowel het KVDO als het LKCA in het verleden vaker slordig omgingen met aanwezigheids-vermeldingen van 'werkveldvertegenwoordigers' in het kader van consult- of valideringsbijeekkomsten. Net als dat naar gelieven zo uitkwam. Het komt me voor als een grote verdwijntruc om de buitenwereld het idee te geven dat de validerenden in voldoende vertegenwoordigende mate uitspraken konden doen over de voorliggende kwesties en het proces koosjer was volbracht. Helaas al te vaak onjuist. Zie o.a. een protestbrief van VONK dd. 26 maart 2013 aan de minister na een dubieuze 'validering' van het LKCA op 7 maart. Zo zijn meer voorbeelden gegeven. Er is alle reden om te veronderstellen dat de aanwezigen van 7 maart 2018 (en 23 november 2017), zeker voor wat betreft de eerstegraads Master-kwestie, in het gehele niet de 'beroepsgroep' vertegenwoordigden, zoals bedoeld in het model van het driehoeksoverleg. Het KVDO wisselt voortdurend, naar eigen gelieven, de termen 'beroepsgroep' en 'werkveld'.*

●₂ *Geen van de deelnemers op 7 maart was geormerkt. Dat Yvonne Leenen deel uitmaakte van de VONKC-deputatie (veruit de grootste eerstegraads-beroepsgroepvertegenwoordiger aanwezig) was niet bekend en blijkt ook niet uit het verslag. Er ontstond een anti-VONKC stemming bij vele andere aanwezigen, die zich zonder direct mandaat of bijpassende kwalificaties met de eerstegraadskwestie wilde bemoeien of vonden dat VONKC te veel dwarslag. Dat doet VONKC (en vroeger de NVTO), met wisselende nuances, al meer dan 10 jaar. In die tijd heeft het KVDO de kwestie aantoonbaar overwegend genegeerd. Ja, Yvonne Leenes opmerking is genoteerd. Dat ze dat namens een zeer belangrijke gesprekspartner in het 'driehoeksoverleg' (waarmee het KVDO ineens koketteert) deed is onvermeld gebleven. De verdediging van Tuunter op dit punt deugt dus niet.*

●₃ *Dat is juist. Dit document is echter op verschillende wijzen door het KVDO misbruikt. Het bevat vijf profielen (van buitenschools tot VHO), maar nergens staat dat de opleiding(en) daarvoor in één ongegradeerde bachelor-opleiding moeten passen. Het KVDO misleidt de boel. Voor docenten Frans of wiskunde zullen ook profielen bestaan. Maar dan is er aangegeven dat er voor het VHO-segment een masteropleiding nodig is. De kunstvakdocent heeft er dan nog het buitenschoolse gebied bij (overigens geen segment meer voor docentenopleidingen... Ook dat staat nergens) en het PO. Bij andere VO- schoolvakken komt dat fenomeen niet voor en is het VHO-gebied voor de Master, de andere voor de (tweedegraads) Bachelor. Kortom: TuunTERS argument is een non-argument.*

In dit kader speelt nog een door het KVDO weggemoffeld document. Het LKCA produceerde een advies aan het KVDO De kunstdocent bovenbouw havo en vwo (Gerrits/Roorda sept. 2015, nergens in de KVDO-stukken terug te vinden) met het uitdrukkelijke advies om een eestegraads Masters in te voeren. Het KVDO heeft daar niets mee gedaan, zelfs in geen enkele voetnoot genoemd! Het LKCA valt te verwijten dat ze vervolgens geen actie heeft ondernomen om te vragen 'waarom niet?'. Zo hielden beide valideringpartners elkaar procedureel het hand boven het hoofd. Conclusie: het KVDO malverseerde hier de procedure

- Vervolgens is er in relatie tot deze beroepsprofielen door het KVDO een schakeldocument opgesteld met een tweeledig doel: ten eerste als positie bepaling op dat moment en ten tweede als routekaart naar een vernieuwd opleidingsprofiel met het doel om de eindkwalificaties van de bachelor kunstvakdocentopleidingen en de master kunsteducatie zo nauw mogelijk aan te laten sluiten bij de beroepsprofielen en de actuele beroepspraktijk. In het schakeldocument heeft het KVDO de van belang zijnde aspecten in dit

afstemmingsproces kenbaar gemaakt en in een meerjarenagenda concreet gemaakt. Verder heeft het KVDO een zestal punten aangegeven waarop het te ontwikkelen opleidingsprofiel bijstelling behoefde om de aansluiting op het beroep te versterken⁴. In het schakeldocument heeft het KVDO de kaders die van toepassing zijn en de uitgangspunten die het KVDO hanteert verder helder uiteengezet⁵. ●⁴

- Voor het opstellen van het opleidingsprofiel, het totstandkomingsproces en de begeleiding van dat proces is specifiek expertise van buiten het KVDO ingezet.
- Het KVDO heeft met inachtneming van alle relevante aspecten uit het beroepsprofiel en alle van belang zijnde actuele ontwikkelingen en overwegingen vanuit de beroepspraktijk op 23 november 2017 een eerste concept voorgelegd aan een brede vertegenwoordiging uit het veld ●⁵ waarbij alle partijen zowel mondeling ter plekke als schriftelijk hun vragen en feedback hebben kunnen geven. Hiervan is verslag gedaan⁶ en het commentaar is waar relevant en mogelijk meegenomen in het tweede concept. Het verslag is rondgestuurd aan alle aanwezigen en relevante anderen.
- Het tweede concept wederom voorgelegd op 7 maart 2018 aan het veld in een brede samenstelling waarbij alle aanwezigen zowel schriftelijk als mondeling feedback hebben kunnen geven. Ook hiervan is verslag gedaan⁷ en het commentaar is waar relevant meegenomen in de definitieve versie.
- Daar waar je refereert aan de procedure op de dag zelf is het KVDO van mening dat deze conform de afspraken is verlopen, met respect voor de feedback van alle aanwezigen en inachtneming van de verschillende standpunten. Het doel van de bijeenkomst was om vast te stellen of er een breed draagvlak bij de aanwezigen was om aan de slag te kunnen gaan met de opgestelde opleidingsprofielen. Dit brede draagvlak was onmiskenbaar aanwezig. ●⁶

●⁴ *Het Schakeldocument: Prettig dat Tuunter dit document zelf opvoert, want dat geeft de gelegenheid om ook hiermee de vloer aan te vegen. In ieder geval tijdens een VONKC/KVDO-informatieavond in september 2016 is door een groep experts (het Kwintet van Amersfoort) ernstige kritiek op dit stuk ingebracht. (zie <https://maartentamsmadotnl.files.wordpress.com/2018/10/r3-3-kwintetcommentaar-op-het-schakeldocument.pdf>) Dit commentaar is aan alle leden van het KVDO doorgespeeld en besproken (e-mail van KVDO secretaris Schneijderberg dd. 26 en 30-10-17); was dus bekend. Het is daarom opmerkelijk dat het, na afstemming met het SAC, dertien maanden later, zonder enige verwijzing naar de discussie binnen de grootste beroepsgroepvertegenwoordiger, in volstrekt ongewijzigde vorm bij de 23 novemberbijeenkomst werd ingebracht. Nu mooi weer spelen met dit document in de beschrijving van een 'transparante procedure' brengt mij tot de gebuikte kwalificatie 'stuitend onjuist')
In de aangeleverde stukken van 23 november stonden meer onjuistheden. Ik ga ze niet allemaal meer noemen. Door mij gemeld. Vermoedelijk de reden dat sommigen ervan (waaronder het Schakeldocument!) uit de papieren voor 7 maart waren verdwenen.*

●⁵ *Kijk, hier zit de crux van de Master-malversaties. Als je het hele profiel-pakket van het LKCA als holistische eenheid aan 'het werkveld' ter validering aanbiedt krijg je een breed scala van 'participanten' die allemaal over alles hun zegje willen doen. Ten eerste is het werkveld iets anders dan de beroepsgroep (de gemarkeerde participant in het driehoeksoverleg) en zit er nu een breed praat-panel van ook anderen, bijvoorbeeld faciliterenden aan tafel. SLO, CITO, LKCA'ers (?), 'onderzoekers, zelfs opleiders, gaan meepraten over 'wat het werkveld vindt' . Ten tweede is het hete hangijzer de door de opleidingen niet-gewenste eerstegraads Master. Daarom wordt dat als specifiek agendapunt vermeden en de mening van de direct betrokkenen (scholen en VHO-beroepsgroep, niet gemarkeerd aanwezig) procedureel ondergesneeuwd in het bonte gezelschap van 'werkveldvertegenwoordigers' . Pikant detail: 'de scholen' (VO-Raad voor de VHO-sector) hadden zich afgemeld. De PO-raad meldde me desgevraagd zich niet competent te achten. (zie: <https://maartentamsmadotnl.files.wordpress.com/2018/10/r8-1-overzicht-betrokkenheidperifere-instellingen-bij-de-validering-van-de-bachelor-kunstvakdocenten.pdf>)*

Dus hoe zit het met de vertegenwoordiging van 'de scholen' , de derde component van het 'driehoeksoverleg' ? De verduisterde deelnemerslijst van 7 maart zal duidelijkheid geven

¹ Procedure op- en vaststelling landelijke opleidingsprofielen bacheloropleidingen hogescholen, Vereniging Hogescholen, 22

november 2010, kenmerk 10-1079.aba.bs.

² Beroepsprofiel de kunstdocent in havo/vwo bovenbouw. LKCA, april 2016; Beroepsprofiel de kunstdocent havo/vwo

onderbouw, LKCA, mei 2016; Beroepsprofiel de kunstdocent in de actieve cultuurparticipatie, LKCA, mei 2016; Beroepsprofiel de kunstdocent po 2016, LKCA mei 2016; Beroepsprofiel de kunstdocent vmbo, mei 2016.

³ Schakeldocument bij de nieuwe beroepsprofielen voor kunstvakdocenten, KVDO, Juni 2016.

⁴ Op pagina 11 en 12 van het schakeldocument.

⁵ Bijlage 3 'Notitie voortgang actualisering beroeps- en opleidingsprofielen kunstvakdocentopleidingen (KVDO aan SACKUO)'

in het Schakeldocument, KVDO, Juni 2016, pp 18-21.

⁶ Verslag Bijeenkomst Advies-Validatie Opleidingsprofielen KVDO, 23 november 2018.

⁷ Verslag Bijeenkomst Validatie Opleidingsprofielen KVDO, 07 maart 2018.

Uit het bovenstaande kan niet anders geconcludeerd worden dat het KVDO heeft gehandeld conform en in de geest van de procedure zoals vastgesteld door het bestuur van de Vereniging Hogescholens⁸. Daarbij heeft het KVDO in zijn ogen tijdens het gehele proces - vanaf het opstellen van de beroepsprofielen tot aan de valideringsbijeenkomst - tijdig, helder en open gecommuniceerd over inhoud, uitgangspunten en werkwijze conform de te volgen procedure. ●⁷ Ook in het vervolg zal het KVDO zich ervoor inzetten deze transparantie en openheid te behouden.

In relatie tot punt vier in je brief - procedure in de toekomst - moet gezegd dat de procedure niet voorziet in een vorm van instemming door alle aanwezigen waardoor validering al dan niet kan worden geëffectueerd. De procedure⁹ is erop gericht in dialoog met alle stakeholders te komen tot een breed gedragen en werkbaar opleidingsprofiel. Ik wil in dit kader graag benadrukken het opleidingsprofiel is opgesteld binnen de kaders van het geldende bevoegdheidsstelsel. ●⁸ Het stelsel an sich is daarbij geen punt van discussie in het opleidingsprofiel zelf. Dit zou een onwerkbaar opleidingsprofiel en een onwerkbare arbeidsmarktpositie voor de student en het veld tot gevolg hebben.

In relatie tot punt vijf - de gradering van de kunstvakken in het vo - hebben we herhaaldelijk moeten constateren dat het KVDO en VONKC duidelijk van standpunt verschillen. Voor VONCK is een wijziging van de bevoegdheid de enig juiste weg. Het KVDO is dat standpunt niet toegedaan. Ik stel voor dat we dat verschil van inzicht van elkaar erkennen en in het licht van een constructieve samenwerking verdere uitweiding hieromtrent verder bilateraal achterwege te laten. Ik hecht er daarentegen nadrukkelijk aan hier te stellen dat het KVDO wél in alle openheid, de discussie aan wil gaan met het relevante veld in de volle breedte, waaronder uiteraard ook VONCK, over de problematiek die ten grondslag ligt aan de graderingsdiscussie, zoals bijvoorbeeld professionalisering in het vo. Van deze uitnodiging is ook expliciet melding gemaakt tijdens de valideringsbijeenkomst.¹⁰ Daarbij is met consensus van alle partijen het driehoeksoverleg als meest voor de hand liggend premium benoemd. Daarin immers is het gehele veld waartoe we opleiden, in zijn volle breedte vertegenwoordigd.

Inmiddels heeft het bestuur van de VH het opleidingsprofiel KVDO per brief op 17 april 2018 vastgesteld en opgenomen in de openbare informatiebank. Het opleidingsprofiel KVDO 2018 is daarmee een feit. ●⁹ Hopende je met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groeten
Namens het KVDO

Herma Tuunter (voorzitter)

●⁶ in voetnoot 5 toon ik afdoende het malverserende karakter van deze procedure en conclusies aan.

●⁷ Over de spelregels van de procedure het volgende:
Specifiek voor de kunstvakken was een Raamconvenant gemaakt (dd. 29 juni 2011) waarin o.a. de samenwerking met een 'sector-instituut' was neergelegd. (Toen Kunstfactor, later het LKCA) De samenwerking met dit instituut had procedureel een weerbarstig karakter. Bedoeld als medeorganisator van de valideringsprocedure, scharnierpunt voor de werkveldcontacten (de

vakverenigingen werden in die functie over het hoofd gezien) en betrokken bij menig document. Desgevraagd meende de (nieuwe) directie in 2017 dat het LKCA voornamelijk een faciliterende functie heeft, geen regie voert...dat doet het KVDO.

Hoe het ook zij: het Raamconvenant was(?) een specifiek kunst-amendement op de oudere HBOraad-spelregels die Tuunter nu noemt. Vele betrokken hebben lange tijd gedacht dat dat de leidraad voor de validering zou zijn. Zelfs KVDO-secretaris Schneiderberg bevestigde dat dit het valideringsdocument was. (E-mail 6 november 2017). Toen ik vervolgens, in twijfel gebracht, het LKCA om bevestiging daarvan vroeg bleek het Raamconvenant, zonder enige kennisgeving aan (laat staan raadpleging van) betrokken partijen, een geruisloze dood te zijn gestorven. Na twee jaar looptijd gewoon niet verlengd. Vanaf juni 2013 (!) dus niet meer in functie. Hoezo 'transparante procedures' ?

De spelregels in de valideringsarena van 23 november 2017 en 7 maart 2018 waren niet bij de stukken gevoegd. Van 'open gecommuniceerd', zoals Tuunter stelt, was geen sprake.

●8 *De HBO-Raad heeft destijds de 'Volledig Bevoegde Bachelor' als devaluerend noodverband in het leven geroepen en kan die nu niet zelf opheffen? Ik noemde dat het 'Guantanamo-effect'.*

●9 *Tsja, en als dan kan worden aangetoond dat die procedure niet deugden trekt de KVDO-karavaan gewoon verder met de Master-scalp aan de riem. Het ministerie wil geen partij zijn, de VH heeft zijn eigen vlees gekeurd, de 'scholen' geven niet thuis en de beroepsgroep is door de knieën. De laatste twee zouden toch leidend moeten zijn in de trojka; de opleidingen faciliterend. Hoe merkwaardig is het dat de opleidingen (VH) blijkbaar de eindregie hebben (door wie daartoe gemandateerd?) (Tamsma: 'ziekenhuisdirecteuren bepalen de opleidingscompetenties voor specialisten'),*

*SAC-voorzitster Thera Jonker meldde me dat de winst van dit alles toch is dat de master-kwestie 'op de agenda komt'. Een even onthullend als onthutsende conclusie: inderdaad komt. Het is nooit eerder serieus op de opleidings-agenda geweest!. De kans op een Master is dood. Het KVDO (ik was ooit hun voorzitter) neemt alleen unaniem besluiten. En die unanimiteit komt er nooit. De financiële belangen van de lopende Master-opleidingen (zonder civiel effect!) zijn groot, duizenden mensuren zijn besteed aan VBB- en Masterprofielen, De kwalitatieve belangen van de VHO-sector in onze sector worden daaraan ondergeschikt gemaakt. Dubieuze 'meesterschaps'-teksten moeten het idee geven dat onze Bachelor VHO-startbekwaam zou zijn en met een kunsteducatieve master ècht bekwaam gaat worden. Een Bachelor is nergens anders (start)bekwaam en bevoegd voor het VHO. Hun getuigschrift geeft alleen toegang tot een eerstegraads Masteropleiding. De kunstvakken zijn blijkbaar watgemakkelijker dan andere scholvakken. (Of hun opleidingen beter?)
Conclusie: de brief van Herma Tuunter deugt niet*

Tamsma: de kunstvakbachelor is een spookrijder op ons eerstegraads wegennet en moet daar zo snel mogelijk van afgehaald worden.